

NORGES HØYESTERETT

Den 27. februar 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av justitiarius Schei og dommerne Skoghøy og Bergsjø i

HR-2013-00460-U, (sak nr. 2013/377), sivil sak, anke over beslutning:

A

B

(advokat Erik Bryn Tvedt)

mot

X kommune v/barneverntjenesten

(Kommuneadvokaten i X
v/advokat Berit Aartun)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Anken gjelder beslutning av lagmannsretten om ikke å gi samtykke til anke over dom av tingretten i sak om omsorgsovertakelse etter barnevernloven, jf. tvisteloven § 36-10 tredje ledd.
- (2) De ankende parter, A og B er henholdsvis mor og far til tre barn – C (født 1998), D (født 1999) og E (født 2003).
- (3) Etter at D hadde fortalt til en venninne at hun ble slått hjemme, og venninnens mor hadde anmeldt saken til politiet, ble alle tre barna 29. mars 2011 akutt plassert i beredskapshjem. Foreldrene samtykket til plassering utenfor hjemmet for inntil ett år, jf. barnevernloven § 4-4 femte ledd.
- (4) X kommune ved barneverntjenesten fremmet 3. februar 2012 begjæring for fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Y og Z om at det offentlige skulle overta omsorgen for alle tre barna, jf. barnevernloven § 4-8 annet ledd, jf. § 4-12 første ledd bokstav a. Denne begjæringen ble tatt til følge ved fylkesnemndas vedtak 18. mai 2012. I fylkesnemndas vedtak ble det fastsatt at foreldrene skulle ha rett til samvær med barna fire timer hver sjettede uke. Videre ble det bestemt at barneverntjenesten skulle ha anledning til å føre tilsyn under samværene, og at det skulle være tolk til stede.

- (5) Ved stevning 29. mai 2012 brakte foreldrene fylkesnemndas vedtak inn for Æ tingrett til overprøving. Tingretten avsa 2. november 2012 dom der fylkesnemndas vedtak ble stadfestet, men slik at samværet med barna ble redusert til tre timer seks ganger i året.
- (6) Foreldrene godtok avgjørelsen for D, men anket dommen til Agder lagmannsrett for så vidt gjaldt overtakelsen av omsorgen for C og E.
- (7) Ved Agder lagmannsretts beslutning 21. januar 2013 ble det ikke gitt samtykke til fremme av anken. Lagmannsretten fant at ankevilkåret i tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav d var oppfylt, men at det likevel ikke var grunn til å gi samtykke.
- (8) Foreldrene har anket til Høyesterett. De har anført at lagmannsretten har tatt feil av hvor mye tingretten reduserte det samvær som var fastsatt av fylkesnemnda, og at lagmannsrettens beslutning derfor er beheftet med en saksbehandlingsfeil. Etter foreldrenes oppfatning er også ankevilkårene i § 36-10 tredje ledd bokstav a og c oppfylt. De har i denne forbindelse blant annet vist til at tingretten i sin dom har uttalt at "de skriftlige domspremissene er noe mer knappe enn det som har vært vanlig", men at dette "skyldes innskrenket kapasitet i domstolene og nødvendigheten av en hardere prioritering av ressursene enn tidligere". Etter foreldrenes syn burde alene denne uttalelse gi grunnlag for full overprøving i lagmannsretten etter § 36-10 tredje ledd bokstav c. Tingrettens reduksjon av det samvær som var fastsatt av fylkesnemnda, "sett i forhold til barneverntjenestens systematiske påvirkning av barna for å ta avstand fra sine foreldre og deres kultur", tilsier etter foreldrenes oppfatning at anken også bør kunne fremmes etter § 36-10 tredje ledd bokstav a.
- (9) Foreldrene har nedlagt denne påstand:
- "1. Agder lagmannsretts beslutning av 21.01.2013 oppheves.
2. Anken tas til behandling i sin helhet."**
- (10) X kommune har inngitt tilsvarende svar hvor kommunen slutter seg til lagmannsrettens vurdering. Selv om lagmannsretten synes å ha oversett at tingretten ikke bare reduserte varigheten av de enkelte samværene, men også antallet samvær per år, er det ikke grunnlag for å oppheve lagmannsrettens beslutning, da det ikke er sannsynlig at resultatet vil bli et annet etter ankeforhandling.
- (11) Kommunen har nedlagt denne påstand:
- "Anken forkastes."**
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (13) Ankeutvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. Rt. 2010 side 274 avsnitt 31. Dette omfatter blant annet om de lovbestemte vilkår i tvisteloven § 36-10 tredje ledd for ankebehandling i lagmannsretten er oppfylt. Ved overprøvingen av om disse vilkårene er oppfylt har utvalget full kompetanse, jf. Rt. 2011 side 1523 avsnitt 25 med videre henvisninger.
- (14) Utvalget er kommet til at anken ikke fører frem.
- (15) Etter tvisteloven § 36-10 tredje ledd bokstav a kan det gis samtykke til anke til lagmannsretten

dersom "anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak". Denne bestemmelse omfatter i første rekke saker som reiser mer overordnede prinsipielle spørsmål, og saker om spørsmål hvor rettsstilstanden er lite avklart, jf. Rt. 2011 side 1053 avsnitt 25. Anken reiser ikke spørsmål av denne karakter, og utvalget finner det klart at dette ankevilkåret ikke er oppfylt.

- (16) Paragraf 36-10 tredje ledd bokstav c gir adgang til å gi anketillatelse dersom "det er vesentlige svakheter ved tingrettens avgjørelse eller saksbehandling". Utvalget kan ikke se at tingrettens dom eller saksbehandling er beheftet med slike svakheter. Hovedforhandlingen i tingretten pågikk i fem rettsdager. Det ble avgitt tre partsforklaringer og avhørt 15 vitner. I tillegg snakket retten utenfor hovedforhandlingen med alle tre barna. De spørsmål saken reiser, er også grundig vurdert i dommen.
- (17) De ankende parter har som grunnlag for å påberope § 36-10 tredje ledd d først og fremst vist til at tingretten i sin dom har uttalt at "de skriftlige domspremissene er noe mer knappe enn det som har vært vanlig", men at dette "skyldes innskrenket kapasitet i domstolene og nødvendigheten av en hardere prioritering av ressursene enn tidligere". Som lagmannsretten påpeker, er denne uttalelse uheldig, idet den kan gi inntrykk av at saksbehandlingen i tingretten ikke har vært forsvarlig. Utover at denne uttalelse er uheldig, er det imidlertid etter utvalgets oppfatning ikke grunnlag for å rette innvendinger mot tingrettens saksbehandling eller dom. Dommen tilfredsstillende de krav som § 19-6 stiller til innholdet av dommer, og domspremissene kan ikke ses å være knappe eller ufullstendige. Etter dette er heller ikke ankevilkåret i § 36-10 tredje ledd bokstav c oppfylt.
- (18) Etter § 36-10 tredje ledd bokstav d kan det gis anketillatelse dersom "dommen går ut på tvang som ikke er vedtatt av fylkesnemnda". Det er ikke omtvistet at dette ankevilkåret er oppfylt, idet tingretten fastsatte en mindre omfattende samværsrett enn det som var bestemt av fylkesnemnda. Etter fylkesnemndas vedtak skulle foreldrene ha rett til samvær med barna fire timer hver sjette uke, mens foreldrene etter tingrettens dom skal ha rett til samvær tre timer seks ganger i året.
- (19) I lagmannsrettens beslutning er ankevilkåret i § 36-10 tredje ledd bokstav d omtalt på denne måten:
- "Når det endelig gjeld vilkåret i bokstav d, ligg dette formelt føre, idet tingretten har fastsett ein time mindre samvær pr. gong enn det som vart fastsett av fylkesnemnda. Dette er likevel berre ein gradsskilnad, jf. Schei m.fl. si kommentarutgåve til tvistelova side 1669 og 1670, og heller ikkje etter ei samla skjønsmessig vurdering finn lagmannsretten grunnlag for å gje samtykke til å fremja anken. Lagmannsretten finn ikkje at det er reelle utsikter til eit anna resultat på eit punkt som verkeleg har noko å seia, sjå kommentarutgåva side 1670. Det vert elles vist til at samtykkeordninga er komen inn i lovverket for å sikra at flest moglege barnevernsaker får si endelege avgjerd i tingretten, noko som tilseier ei streng praktisering av samtykkeregelen."**
- (20) Lagmannsretten synes å ha oversett at tingretten ikke bare reduserte omfanget av de enkelte samværene fra fire til tre timer, men også reduserte antallet samvær fra ett samvær hver sjette uke til ett samvær annenhver måned. Denne feiloppfatningen kan imidlertid etter utvalgets oppfatning ikke ha virket inn på innholdet av lagmannsrettens beslutning. Det sentrale er at tingrettens vurdering fremstår som overbevisende, og at utsikten til at de ankende parter skal få medhold etter ankeforhandling i lagmannsretten er liten. Utvalget er på denne bakgrunn kommet til at anken må forkastes, jf. tvisteloven § 29-21 første ledd.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

Anken forkastes.

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Tore Schei
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: